

To nie je pekný príbeh, povedala Antje. Jej hlas znel vážne. Viem, povedal som, si prvý človek, ktorému to rozprávam. A prečo práve mne?

Namiesto toho, aby som išiel ako vždy po ceste cez Traubing, šoféroval som popri jazere, hoci teraz v noci sa toho nedalo veľa vidieť. Prv ma táto krajina nudila, no čím dlhšie som tu býval, o to viac som si uvedomoval, ako je tu pekne. Keď už Sonja ležala v posteli, tak som sa niekedy prešiel až dolu k akadémii, sadol som si k jazeru a rozmýšľal som o svojom živote a o tom, čo mohlo byť ináč. Vtedy som mal pocit, že sa mi všetko prihodilo bez vlastného pričinenia, akoby sa stalo to, čo sa stať muselo. Obdivoval som ľudí ako Antje, ktorí vyzerali, že majú život pevne vo svojich rukách, ktorí mali nejaké ciele a rozhodovali sa.

Zaparkoval som pred domom, no Antje sa nikam nepoberala. Skutočne nemám chuť vojsť s tebou dnu, ozvala sa potichu. Bolo to takmer pred dvadsiatimi rokmi, povedal som. Bývaš si v tomto maličkom domčeku s peknou ženou a zlatým dieťaťom. To sa vôbec nehanbíš? Ešte som neskončil, povedal som. Na dnes som už toho počula dosť, povedala Antje a vystúpila z auta.

Odviedol som ju do hosťovskej izby, ktorá sa nachádzala v suteréne hneď vedľa vchodu a naproti pracovne. Sonja všetko pripravila. Na prezlečenej posteli ležali uteráky a na stole pod oknom bola váza s kyticou kvetov. Dokonca jej napísala kartičku a oprela ju o vázu. Antje si ju prečítala a s úsmevom položila späť. Prišla k nám Mathilda, naša mačka. Sophie nám pre mačku už dlho pílila uši a na desiate narodeniny sme jej konečne dovolili mačiatko, ktoré jej už pred rokmi slúbili starí rodičia. No teraz, o polrok neskôr, jej záujem citeľne zoslabil a sústavne sme jej museli pripomínať, aby sa o zviera starala. Mathilda sa mi obtierala o nohy a prizerala sa, ako si Antje z cestovnej tašky vyberá necesér. Máš vlastnú kúpeľňu, povedal som, hneď tu vpravo. Tú mačku daj, prosím, von, povedala Antje. Spýtal som sa, či nemá rada zvieratá. Mám rada divú zver, povedala, nie domáce zvieratá.

Zaželal som jej dobrú noc a chcel som odísť. Počkaj, povedala Antje a klesla na posteľ. Ešte si mi neodpovedal na otázku. Prečo to všetko rozprávaš práve mne? Veď sa takmer nepoznáme. Možno preto, povedal som. Pamätáš si ešte, ako si mi vtedy ukázala svoje obrazy? Antje sa zatvárila skepticky. Nepáčili sa ti. Vlastne sa nepáčili nikomu, ani mne samotnej nie. Povedala si mi, že som na ne príliš mladý, ale nebolo to preto. Spoznal som sa v твоjich kopulujúcich chimérach. Cítil som, že si ma pri niečom prichytila, možno preto som tie obrazy nechcel vidieť. Nezjednodušuješ si to trochu? spýtala sa Antje. Správaš sa ako sviňa a potom to zvalíš na to, že v každom mužovi je zviera. To ňa neospravedlňuje. Možno som si myslel, že ty ako umelkyňa tomu budeš rozumieť. Antje sa zamyslela. Viem sa vcítiť do toho ošialu, ale tomu, čo si urobil, nerozumiem. Veď treba rozlišovať medzi fikciou a realitou. Predstav si, že by to niekto urobil tvojej dcére. Namietol som, že to nie je fér. Sophie je ešte dieťa. O to nejde, odvetila Antje.

Definitívne sme si zažalali dobrú noc a vyšiel som hore do Sophiinej izby. Mala zažaté len malé modré nočné svetlo a v tomto slabom osvetlení pôsobila jej tvár veľmi pokojne. Kým som ju pozoroval, krátko zvrátila čelo. V duchu som sa pýtal, čo sa jej odohráva v mysli, čo sa jej sníva. V noci k nám niekedy prišla do izby a ja som sa prebudil, hoci som nevedel prečo. Vtedy stála pri posteli a uprene sa na mňa ustráchané dívala. Keď som ju poslal späť do izby, povedala, že mala zlý sen. Potom mi rozprávala zmätené príbehy, v ktorých vystupovali divá zver a zlí muži a niekedy aj veľké skazonosné stroje, a tak som jej povedal, aby skúsila myslieť na niečo iné, na niečo pekné. Nejde to, povedala.

Šiel som do kúpeľne a obliekol som si pyžamo. Keď som si ľahol, Sonja sa nakrátko prebudila, pobožkala ma a ihneď znova zaspala. Spomenul som si na jej fotky, ktoré som urobil, keď spala, a ona ich potom objavila. Tam sme sa prvý raz pobožkali, na tom ostrovčeku pri marseillskom prístave. Zdalo sa mi, že to všetko bolo veľmi dávno.

Ked' som prišiel k miestam na parkovanie, Sonja tam už bola. Vystúpila, pozdravila sa mi a otvorila kufor. Vedľa obrovského škrupinového kufra takmer nebolo miesto na moju cestovnú tašku. Spýtal som sa, čo všetko tam má, a povedal som, že som si myslel, že cestujeme len na niekoľko dní. Všetko, čo treba, povedala, aj knihy a môj Rolleiflex. Zobral si fotoaparát aj ty? Nepotrebujem ho, mám oči a dobrú pamäť. Si len príliš lenivý, povedala Sonja.

Bolo chladné ráno a všetko pôsobilo sviežo a čisto. Na obed malo byť horúco, no Sonja slúbila, že vtedy už budeme v horách. Myslela na všetko, mala so sebou potrebné automapy, vodu a termosku s kávou. Chlebíčky boli v termotaške na zadnom sedadle. Pôjdeme cez San Bernardino, povedala Sonja, obídeme Miláno a potom pozdĺž ligúrskeho pobrežia. Je to pekná trasa. Povedal som, že ju pri šoférovaní rád vystriedam. Uvidíme, povedala.

Bola to skutočne pekná cesta. Ešte nikdy predtým sme spolu nestrávilí toľko času a vynikajúco sme si rozumeli. Sonja hovorila o Le Corbusierovi, vedela o ňom a o jeho diele všetko. Spýtala sa ma, čo mám proti nemu. Nič, povedal som, jednoducho mi nie je sympatický. Jeho stavby chcú nejako poučovať. Vždy sa mi zdá, že chcú zo mňa urobiť ideálneho človeka. Bol si už vôbec niekedy v jeho nejakej budove? Nie, no videl som veľa reprodukcii. Sonja povedala, že obrázky nestačia, Le Corbusierova kvalita sa prejavuje skôr na priestoroch ako na fasádach. Okrem toho nie je predsa nič zlé na tom, keď stavba zmení svojich obyvateľov k lepšiemu. Povedal som, že človek má svoje dejiny, ktoré je potrebné zohľadniť. Všetky pokusy stvoriť nového človeka v najlepšom prípade zlyhali, v horšom prípade viedli k nevýslovným zločinom. Čo vlastne robil Le Corbusier za vojny? Sonja povedala, že to nie je celkom jasné, no celkom určite nebol fašista. O dvadsať rokov už nikto nebude hovoriť o dekonštruktivizme, povedala, no Le Corbusier tu zostane.

Neskôr sme hovorili o našich diplomovkách, a keď som Sonji povedal, že som začal ešte raz odznova, prekvapene sa

na mňa pozrela. Rozprával som jej, čo nové mi napadlo. O tom, že štruktúra sa odvíja od ciest a rastie, ako rastlina, a že priestory nie sú len obyčajnou prázdnotou medzi stenami, ale atmosférickými telesami, sochami zo svetla a tieňa. Kým som hovoril, mal som pocit, že som za posledný týždeň neodviedol až takú zlú prácu. Samozrejme, že to nemá teraz zmysel, keď už mám vo vrecku diplom. Sonja sa spýtala, či by som nemal chuť zúčastniť sa s ňou na súťaži o školskú družinu. Čudoval som sa, lebo pred niekoľkými dňami zamietla všetky moje návrhy a na architektúru sme mali úplne odlišné názory. Myslíš, že by z nás bol dobrý tím? Robíš zaujímavejšie chyby ako ja, povedala Sonja a zasmiala sa.

Na obed sme prišli na priesmyk. Zaparkovali sme a jedli sme chlebíčky. Potom sme ležali na slnku, kým Sonja nepovedala, že pôjdeme ďalej. Spýtal som sa, či ju nemám vystriedať, no pokrútila hlavou a dodala, že možno neskôr, ešte nie je unavená. Nebol som z toho nešťastný, lebo som nebol skúsený šofér, a užíval som si, že ležošim vedľa Sonje a z okna hľadím na krajinu, ktorú míňame.

Neviem ako, no začali sme hovoriť o Rüdigerovi. Spýtal som sa Sonje, prečo sa s ním rozišla. On sa rozišiel so mnou. To mu nerozumiem, povedal som, ako sa dá zrieknuť ženy ako ty. Sonja ku mne na chvíľu pootočila hlavu a ironicky sa usmiala. To povedz jemu.

Rozprávala, že spolu chodili už na gymnázium a vyrastali len niekoľko kilometrov od seba. Rüdiger sa rozhodol pre štúdium architektúry kvôli nej. Rovnako dobre by mohol robiť aj niečo iné. Veď ho poznáš, dokáže všetko, a neurobí nič.

Na začiatku štúdia si Sonja prenajala izbu v spoločnom podnájme, Rüdiger každý deň cestoval z Possenhofenu do mesta. Bolo nám spolu dobre, no šlo mi na nervy, že ešte vždy býva u rodičov. Má predsa milú mamu, povedal som. To áno, aj otca, no Rüdiger sa nevie presadiť. Raz som mu dala ultimátum. Rozhodol sa pre rodinu. Sonja sa zasmiala. Viem si dobre predstaviť, že Rüdiger sa nikdy neožení, v skutočnosti ho ženy nezaujímajú. Myslíš, že je teplý? Nie, nezaujímajú ho

ani muži, povedala Sonja. Tak potom čo ho zaujíma? Pokrčila plecami. Ani ja neviem. Povedala, že Rüdigerovi nič nevyčíta, naopak, keď mala sedemnásť, bola celkom rada, že má priateľa, ktorý ju do ničoho nenúti. Mlčal som. S prácou je to to isté, povedala Sonja, to mi prekážalo možno ešte viac. Jednoducho nemá energiu. To je celý on, že na obhajobe pohorel. Takto môže byť ešte rok študentom. Nečudovala by som sa, keby štátnice neurobil vôbec nikdy.

Nechali sme za sebou hory a šli sme šírou rovinou. Čím bližšie sme boli k Milánu, tým bola premávka hustejšia. Sonja sa odmlčala, musela sa sústrediť. Potom sme šli znova krajinou a premávka zoslabla. Čo očakávaš od ženy? spýtala sa Sonja. Neočakávam nič. Keď sa zaľúbim, tak ju jednoducho musím brať takú, aká je. Sonja sa zasmiala. Vraj som beznádejný romantik. Preto musia byť ženy rozumné a mužov si vyberať, dodala. Ty to robíš? Na okamih bola ticho. Jasný, že to robím, ozvala sa.

Vo vzduchu bol opar a v aute bolo veľmi horúco. Otvorili sme okná a počúvali sme rádio a neskôr kazety. Z času na čas som Sonji ponúkol, že ju vystriedam, no zakaždým pokrútila hlavou a povedala, že to zvládne. Bez toho, aby sa ma spýtala, zastavila dva či tri razy pri odpočívadle, pili sme vlažnú kávu z termosky, zašli sme na toaletu a potom sme pokračovali v ceste.

V neskoré popoludnie sme prišli na pobrežie a o dobrú hodinu neskôr sme boli vo Francúzsku. Už to nie je ďaleko, povedala Sonja.

Do Marseille sme dorazili večer o ôsmej po dvanástich hodinách cesty. No kým sme našli dom, v ktorom bývala Sonjina priateľka, trvalo to ešte ďalšiu polhodinu. Nebolo to ďaleko od starého prístavu, ale štvrt' bola spleťou jednosmeriek, a tak sme donekonečna jazdili v kruhu a riadili sme sa tabuľami s nápisom *Centre ville* a ďalšími, na ktorých stálo *Toutes directions*. Aké pekné, zvolal som, jedno, ktorým ktorým smerom chceš ísť, vždy je len jedna cesta. Sonja neodpovedala. Vyzerala unavená a nervózne.

Konečne sme dom našli, päťposchodovú secesnú budovu so špinavou fasádou, a neďaleko odtiaľ aj voľné miesto na parkovanie. Sonja vypla motor a zostala sedieť. Predsa ma to len trochu vyčerpalo. Mám ťa hore vyniesť? Povedala, že Antje býva na piatom poschodí.

Sonja šla ako prvá a ja som vliekol za ňou hore schodmi kufor a tašku. Zhora som počul, ako sa priateľky zdravia. To je Alexander, povedala Sonja, keď som sa dostal na odpočívadlo, a to je Antje. Alex, povedal som a podal som Antje ruku. Mala na sebe trojštvrťové nohavice a top. Bola blondínka ako Sonja. Mala malé a silné ruky a určite bola o dosť staršia ako my, odhadoval som, že má okolo štyridsiaty.

Takže si ho spracovala? spýtala sa s prešibaným úsmevom. Antje! zvolala Sonja, predstierajúc rozhorčenie, a zasmiala sa. Sme len spolužiaci, to som ti predsa povedala. Antje nás pozvala dnu, vraj pripravila niečo na zjedenie. Vošla do tmavej chodby ako prvá. Budova zvonku pôsobila zanedbaným dojmom, no byť bol v dobrom stave, s vysokými a svetlými miestnosťami, v ktorých vŕzgali staré parkety. Všade na stenách viseli malé olejomalby so zvieratami, mačiakmi a vtákmi, kopytníkmi a hlodavcami. Zdalo sa, že niečo na nich nesedí, niečím naháňali strach, akoby nás pozorovali a číhali na nás. Antje nás odviedla na balkón, vo svetle petrolejovej lampy a niekoľkých sviec ležal na stole chlieb a syr, sušená šunka a olivy a na veľkej mise zelený šalát.

Jedli sme, pili sme víno a rozprávali sme sa. O jedenástej sa nás Antje spýtala, či nepôjdeme ešte von, no Sonja povedala, že je na smrť unavená. Môžeš si vybrať, povedala Antje, buď budeš spať so svojím milým spolužiakom v hosťovskej izbe, alebo sa so mnou podelíš o manželskú posteľ. Sonja sa dostala do rozpakov, to som u nej ešte nikdy nezažil, bolo na tom niečo dojímavé. Po krátkom váhaní povedala, že bude spať s ňou. Toho som sa obávala, povedala Antje. Poď, ukážem ti izbu. Obidve ženy odišli. Zostal som sedieť na balkóne a hľadel som dolu na ulicu, odkiaľ sa ozýval hlasný krik. Uprostred

vozovky stála dodávka, z okna iného auta sa vykláňal vodič a nadával na šoféra, ktorý úplne pokojne vykladal z auta veľké škatule na chodník.

Sonja ti želá dobrú noc, povedala Antje, keď sa vrátila. Dáš mi cigaretu? Spýtal som sa, či obrazy v byte namalovala ona. Niečo na nich nesedí. Poď, povedala Antje a niekoľkokrát si náhlivo potiahla a zhasla cigaretu. Šla ako prvá do obývačky a zasvietila. Dôkladne si ich pozri. Znova som mal pocit, že ma niekto pozoruje, no trvalo to iba chvíľu, kým som si všimol, čím to je. Zvieratá mali ľudské oči. Ukážem ti aj nové, povedala Antje. Odviedla ma do veľkej izby na konci chodby. Parkety boli prikryté veľkými kartónmi, na stenách viselo niekoľko tmavých malieb, no v šere sa na nich nedalo takmer nič rozoznať. Antje prešla cez miestnosť a zohla sa. Vstavané svietidlo na statíve sa rozžiarilo tak silno, že ma na okamih oslepilo. Potom som na obrazoch uvidel stvorenia naháňajúce strach, muža s hlavou ryby a obrovským údom, ktorý držal v oboch rukách, býka oplodňujúceho kravu, obaja mali hlavu človeka, psy s ľudskými genitáliami, ktoré sa navzájom oblizovali. Na pozadí malieb boli v perspektíve namalované mestské krajinky, zanedbané panelové stavby, prázdna pešia a sivá priemyselná zóna. Boli to olejomalby v tmavých tónoch, ktoré niečím pripomínali starých majstrov. Obraz s dvoma psami ešte nedokončila, pozadie zatiaľ len naskicovala uhlom na podkladovú vrstvu. Nevedel som, čo mám povedať. Nemyslel som si, že obrazy sú pekné, boli ešte znepokojujúcejšie ako tie malé v ostatných miestnostiach, no nedalo sa odškriepiť, že z nich vyžaruje akási sila, že niečím dráždia. Akoby sa nehodili k Antje, ktorá pôsobila v rozhovore skôr povrchným dojmom, keď sa rozprávala so Sonjou o Mníchove a Marseille, o oblečení a o tom, ako si chodia vyraziť. Zdalo sa, že Antje môj názor nezaujímá. Vitaj v zoo, povedala mi s posmeškom na tvári. Znova vytiahla lampu zo zásuvky a nastala tma, no teraz, keď som vedel, aké desivé stvorenia skrýva, bola tá tma iná. Vrátili sme sa na balkón. Antje nám naliala plný pohár vína a bez ostychu si ma premeriavala.